

VANTAAN KAUPUNGIN VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA 2023-2025

20.9.2023 Vammaisneuvosto / Riikka Nenonen

MIKSI VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA TEHDÄÄN?

- [Kaupunginhallitus \(20.6.2022 § 6\)](#) päätti Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun tekemän aloitteen pohjalta, että **kaupunginvaltuuston hyväksymään hyvinvointisuunnitelmaan sisällytetään vammaispoliittinen ohjelma**. Samalla kirjattiin, että hyvinvointisuunnitelman toteuttamisen yhteydessä tulee myös käsitellä vammaisvaikutusten arviointia, sekä vammaispoliittisen ohjelman valmistelussa tulee Vantaalla huomioida palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille, rajapinnat kaupungin ja hyvinvointialueen välillä sekä vammaispalvelulain uudistamisen tuomat vaikutukset
- Vantaan kaupungin edellinen vammaispoliittinen ohjelma oli voimassa vuosina 2012–2016, jonka jälkeen vammaispoliittinen ohjelma integroitiin osaksi hyvinvointiohjelmaa 2018–2022. Vammaisten henkilöiden hyvinvointia tässä ohjelmassa käsiteltiin yleisemmällä tasolla. Kaupungin hyvinvointiohjelman vetovastuu siirtyi vuoden 2022 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta kaupunkikulttuurin toimialalle (nykyisin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala). Uusin hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2023.

MIKSI VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA TEHDÄÄN?

- Vammaispoliittinen ohjelma toteutetaan liitteeksi hyvinvointisuunnitelmaan ja se etenee päätöksentekoon loppusyksystä 2023. Tavoitteena ohjelmassa on kuvata miten hyvin kaupungin toiminnassa huomioidaan vammaiset henkilöt, sekä tuoda esiin vantaalaisten vammaisten henkilöiden, heidän omaistensa ja järjestöjen näkemyksiä.
- Ohjelmassa huomioidaan myös kaupunginhallituksen 19.6.2023 § 33 antama vastaus Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen neurokirjon henkilöiden huomioimiseksi Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalveluissa.
- Ohjelmasta tuotetaan selkokielineen tiivistelmä.
- Ohjelman koostamisesta vastaa työryhmä, jossa on mukana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavat kehittämisspäällikkö Jussi Perämäki ja projektiasiantuntija Suvi Korhonen. Ohjelmaa koordinoi vammaisneuvoston koordinaattori Riikka Nenonen.

MISTÄ OHJELMA KOOSTUU

1. NYKYTILANTEEN KARTOITUS

- Kaupungissa on tapahtunut suuri rakenteellinen muutos sen jälkeen, kun vammaispalvelut siirtyivät hyvinvointialueelle. Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on hyvinvointialueuudistuksen jälkeen järjestetty uudelleen. Tietopohjaa on meillä varsin vähän vammaisten henkilöiden palveluista muualla kuin entisen sosiaali- ja terveystoimialan puolelta.
- Vammaisneuvosto teki jo vuoden 2022 puolella selvityspyynnöt jokaiselle kaupungin toimialalle siitä, kuinka YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimus jalkautuu kaupungin toimialoille. Pohjana vammaispoliittisen ohjelman työstölle käytetään näitä selvityksiä, jotka on kaikilta toimialoilta saatu.
- Lisäksi tarkoitus on kartoittaa olemassa oleva tieto, jota vammaisista henkilöistä Vantaan alueella on saatavilla. Tässä tiedon koostamisessa tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

MISTÄ OHJELMA KOOSTUU

2. VAMMAISTEN HENKILÖIDEN OSALLISUUS OHJELMAN VALMISTELUSSA

- YK:n vammaissopimuksen hengen mukaisesti vammaisiin liittyvää poliittista valmistelua tai kehittämistä ei tule tehdä ilman vammaisjärjestöjen, vammaisten henkilöiden ja heidän lähiomaistensa mukaan ottamista.
- Lokakuussa osallistuvavantaa.fi-sivuille avataan mahdollisuus vastata kyselyyn, jossa vammaiset henkilöt ja heidän omaisensa sekä potilas- ja vammaisjärjestöt saavat tuoda kuuluviin oman äänensä siitä, mitkä asiat mahdollistaisivat vammaisten henkilöiden oikeuksien paremman toteutumisen Vantaalla.

MISTÄ OHJELMA KOOSTUU

2. YHDYSPINNAT HYVINVOINTIALUEEN SEKÄ VANTAAN HYVINVOINTISUUNNITELMAN 2023-2025 KANSSA

- Vaikka hyvinvointialueen ja kaupungin välillä on selkeä ero siinä, mitä palveluita kumpikin tuottaa, on merkityksellistä vammaispoliittisessa ohjelmassa kuvata se, miten yhteistyötä tehdään ja mitkä asiat siihen vaikuttavat.
- Vantaalle on kesäkuussa [2023 hyväksytty hyvinvointisuunnitelma](#), johon on kirjattu tavoitteet ja teot, joilla valtuustokauden ajan pyritään parantamaan yhdenvertaisesti kaikkien vantaalaisten hyvinvointia.
- Vammaispoliittinen ohjelma on väline siihen, **kuinka varmistetaan että hyvinvointisuunnitelma voi parhaiten toteutua myös vammaisten henkilöiden näkökulmasta.**

VANTAAN KAUPUNGIN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2023-2025

Hyvinvointi koostuu useasta osa-alueesta:

Terveys

Fyysinen ja psyykinen terveys, liikunta, kulttuuri ja elintavat

Elinympäristö

Rakennettu ympäristö, luonto, asuminen, liikkuminen ja turvallisuuden tunne

Jatkuva oppiminen

Koulutus ja osaaminen

**Koettu hyvinvointi,
elämänlaatu ja
onnellisuus**

Yhteisöllisyys

Ihmissuhteet, vapaa-ajan toiminta ja harrastukset, yhteenkuuluvuus, katsomuksellisuus, osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa

Työ ja toimeentulo

Mielekäs tekeminen

Kuva: Vantaan kaupungin hyvinvoinnin määritelmä

VANTAAN KAUPUNGIN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2023-2025

Näin edistämme Vantaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä vuosina 2023–2025

1. Vahvistamme asukkaiden työkykyä ja toimintakykyä.
2. Vahvistamme Vantaan asukkaiden mielen hyvinvointia.
3. Tuemme Vantaan asukkaiden terveellisiä elintapoja.
4. Vahvistamme kaiken ikäisten Vantaan asukkaiden hyvinvointia liikunnan ja kulttuurin avulla.
5. Tuemme Vantaan asukkaiden ja yhteisöjen mahdollisuuksia tehdä erilaisia asioita yhdessä. Haluamme, että kukaan ei jää yksin.
6. Edistämme Vantaan asukkaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
7. Kannustamme kuntalaisia huolehtimaan yhteisestä ympäristöstä.
8. Edistämme turvallisuuden tunnetta ja yhdenvertaisuutta.
9. Tarjoamme Vantaan asukkaille koulutusta.
10. Tarjoamme muunkielisille asukkaille kielikoulutusta ja lisäämme kulttuurienvälistä ymmärrystä.

PÄÄTÖKSENTEKO

- Tavoitteena on saada ohjelma päätöksentekoon syksyn 2023 aikana. Aikataulu tarkentuu vielä.
- Ohjelman prosessiin ja kuulemiseen liittyen pidetään lähetokeskustelu vammaisneuvostossa 20.9.2023 ja vanhusneuvostossa 28.9.2023.
- Tämän jälkeen lokakuussa avautuu osallistuvavantaa.fi sivuille kysely, josta viestitään tarkemmin suoraan potilas- ja vammaisjärjestöille sekä kaupungin viestintäkanavissa.

KESKUSTELU

Mitä ajatuksia prosessi tuo esiin?

Mitä olisi hyvä huomioida ja nostaa esiin kuulemiseen liittyen?

Muita ajatuksia?

Kiitos